

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 306
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Miesięcznik zł. 4.50

Taryfowanie w Krakowie 1 złoty

Zagranicą miesięcznik 8 złotych

Wybór oddzielenie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni powszednich

Konto PKO Kraków 400.070

W kuźni reakcji

Rząd Witosa runął w błoto hańby i niepamięci. Wygnana go Warszawa. Wypędziła go armia i lud warszawski. Stolica kraju, miasto, które tylekroć dawało sygnał do walki z zaborcami wojskami obcych państw, zerwała się do walki z ohydą okupacją rządu zdrady i hańby. Armia i lud w zgodnym wysiłku spełniły swe zadanie. Stolica spełnia chlubnie swój obowiązek.

Wygnani ze stolicy, gnani trwogą i lękiem przed gniewem ludu, uciekli przywódcy prawicy do Poznania. Jak do gniazda szpiku i kontrowersji, ciągnął tam jeden po drugim. Wskazał im drogę dwóch wiotkich ministrów, Piechocki i Osiecki, którzy na samolocie z Belwederu polecili do Poznania. Rząd nie zdążył uciec się ślad za nimi; został ujęty i obalony. Ale wszyscy ci, którzy ten rząd zmontowali i za rządem tym stali, śledzą teraz w Poznaniu i radzą — pałac cygara.

Radzą, jak rozbić Polskę. W manifestie, który ogłosili, nie uznają obecnego stanu rzeczy. Nie uznają rządu. Oświadcza, że „rozczasy i polecenia wychodzące ze stolicy, opowanej przez buntowników, są nieobowiązujące dla społeczeństwa”. Nie zgadzają się na zwolnienie Zgromadzenia Narodowego do Warszawy. Nieodrodni potomkowie tych, co swem „nie poznał” rozbili dawną państwowość; — spadkobiercy Targowiczan, zdradców i przedawców wolności, tam, w Poznaniu, chcą oberać sobie własną głowę państwa, własny rząd a

może mieć i własny Sejm. Raczej zgubić państwo, rozbić je na dwie części, odsonić na najazd wrogów, aniżeli pogodzić się z tem, że rząd zostaje wyrwany z rąk karmazynów i wielmożów!

Niemą żadnego powodu, by dać posłuch żądaniu poznańskich spiskowców. Zgromadzenie Narodowe bez przyszłości może odejść się w Warszawie. Stolica jest wolna; w niej przebywa konstytucyjny zastępca prezydenta państwa, w niej przebywa powołany przez niego rząd. Jeśli nienawidzi wsteczników do bohaterskiej stolicy jest tak wielką, że nie chcą w niej postać nogą, inaczej jak w charakterze panujących i zwycięzców, to wolno im nie przybyć na Zgromadzenie Narodowe. Nie uroni za nimi nikł ani jednej tży. Oni to szambeli te wysoka instytucję naszego kraju, zamordowawszy prezydenta, wybranego przez Zgromadzenie Narodowe, w którym przecież brali wówczas udział! Nie umieli przed kilku laty uszanować jego postanowienia — nie uszanują go i dzisiaj. Mogą nie przybywać do Warszawy, jeśli taka ich wola.

Ale nie pozwolimy dzielić państwa na dwie części! Polska jest tylko jedna. Poznańskie nie jest własnością wasza, panowie magnaci, byście mieli dla siebie odrywać te ziemie od reszty kraju. Nie pozwolimy na rabunek, nie pozwolimy na nowy rozbiór kraju.

W Poznaniuśm siężują do walki siły zbrojne pod wodzą Hallera i Dowbór-Muśnickiego.

Tych dwóch Józefów, nędznych polityków i nieudolnych wodzów, spać nie może po nocach na myśl o wielkości i sławie Józefa Piłsudskiego. Nędzne te karty na tyle jednak są wielkie, że potrafią wtargnąć kraj w zamęt wojny domowej. Marzy im się nowa rzeź Prażi. Czeką nigdy się jej nie doczekają.

Jedna jest Polska, i jedna jest jej stolica: Warszawa, miasto bohaterskie, w wielu bojach zaprawione. Miasto, gdzie na stokach cytałci najpełniej synowie ludu, bohaterowie Proletariatu, Okrzeje i Mircey, dał świadectwo imitowania wolności i swobody, jakim serce tego miasta przepojone zawsze było. Nie ułkno się hord koczackich, odeprze dziś armję faszyzistów. W stronę Warszawy z zapewnieniem wierności wyciągają się ręce robotników Krakowa i Lwowa, Włazna i Lublina. Cały kraj, cały lud, cała armja w rzeź potrzebę zastąpi ją swa pierwszą.

Jedna jest Polska i nie wolno od niej odrywać Poznania! Pragniemy pokoju, pragniemy zgody dla naszego kraju. Ale także pragniemy swobody i odebrać jej sobie nie damy. Armja jest z nami, syn chłopa i robotnika odziany w bluzę żołnierską jest wierny sprawie ludu pracującego.

Ci, którzy osmieli się wtargnąć kraj w wojnę domową, poniosła surową karę. Ominęła ręką sprawiedliwości Rozwadowskiego i Zagórskiego, za bomby z aeroplanów i wrzwały ze szpitala pod flagą Czarnego Krzyża. — Niech umni w przebaczenie nie idą w ich ślady Muśnicki i Haller. Niech nie wąż się szaleńczo targną na całość Polski i na jej stolicę, na lud i na armję.

Nasz feljeton

Pr. II. 45/262. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sad okregowy karny, jako prasyowy w Krakowie rzeki na wniosek Prokuratury po myśl § 486, 487, 488, 492 i 493 p. k.: I. Treść zamieszczonych w nr. 110 (nakład drugi po konfiskacie) periodycznego czasopisma drukowego „Naprzód” z daty Kraków, dnia 15 maja 1926 artykułów 1) z napisem: „Wojna domowa”; 2) z napisem: „Historyczny czyn Piłsudskiego”; z ustępem od słów: „Ludzie dobrze” do słów: „ratunku Polski”; 3) z napisem: „Ciężkie walki z udziałem artylerji”; 4) z napisem: „Wojska przechodzą do Piłsudskiego”; 5) z napisem: „Zarządzenia wojskowe”; 6) z napisem: „Powitanie” zawierają przedmiotową istotę występuku z § 300, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000.

stepku z § 305 u. k. — Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Naprzód” aby te uchwale w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ust. pras. bezpłatnie zamieściła. — Sad okregowy karny, jako prasyowy Senat II. w Krakowie, dnia 17 maja 1926. Pelz. Pr. II. 48/262. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sad okregowy karny, jako prasyowy w Krakowie rzeki na wniosek Prokuratury po myśl § 486, 487, 488, 492 i 493 p. k.: I. Treść zamieszczonych w nr. 110 (nakład drugi po konfiskacie) periodycznego czasopisma drukowego „Naprzód” z daty Kraków, dnia 14 maja 1926 artykułu z napisem: „Sytuacja z czwartku na piątek” a w nim ustępu zacytowanego się od słów: „Do wczorajszego wieczora” do słów: „bardzo niepepna” artykułu z napisem: „Gen. Rozwadowski ustąpił” artykułu z napisem: „W Kłótni” a w nim ustępu zacytowanego się od słów: „A pociąg do słów: „marszałkowi Piłsudskiemu” — artykułu: „Strajk w Warszawie” — plątek o 10 rano” — artykułu z napisem: „Manifest Wyzwolenia” — wkbku artykułu z napisem: „Proklamacja” zawierają przedmiotową istotę występuku z § 308, 310, 308, 58 u. k. II. Zarządza konfiskata powyższego czasopisma zostaje zatwierdzona a cały zabrany nakład ten ma być zniszczony. III. Zakazuje się dalszego rozszerzenia inkriminowanych ustępów powyższych artykułów, a zakaż ten ma być w formie przepisanej w najbliższym numerze inkriminowanego czasopisma ogłoszony, — albowiem autorzy tych artykułów wszelkie zacytowania ich ustępów podają do publicznej wiadomości nieprawdliwe wiadomości o przebiegu akcji zbrojnej marszałka Piłsudskiego przeciwko prawowitemu rządowi oraz o zachowaniu się dowódców i wojsk, dalek o wybuchu strajku generalnego i zastanowieniu rządu kolejowego rozwiązania i rozszerzania przez piśmie drukowe fałszywe i publiczne bezpośrednio niepokojące wieści, nie mając żadnych dostatecznych powodów, aby wieści te uważać za prawdziwe, co stanowi wysepek z § 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000.

nie rzeczy, oraz przez łżenia i wyszydzenia usiłuje pobudzić do nienawiści i pogardy przeciwko prezydentowi Wojciechowskiemu i rządowi a zatem przeciwko naczelnej władzy rządowej, co stanowi występku z § 300 u. k. wreszcie przez wanie do strajku generalnego jako ostrej formy walki z legalnym rządem jest podburzaniem i wzywaniem do zaburzeń i wojny domowej wewnątrz — co stanowi zbrodnie zdrady głównej z § 58 u. k. Równocześnie poleca się Redakcji czasopisma „Naprzód” aby te uchwale w najbliższym numerze czasopisma na pierwszej stronie pod rygorem § 20 ustawy prasowej bezpłatnie zamieściła. Sad okregowy karny, jako prasyowy Senat II. Kraków, dnia 17 maja 1926. Pelz.

Pr. II. 49/262. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sad okregowy karny jako prasyowy w Krakowie rzeki na wniosek Prokuratury po myśl § 486, 487, 488, 492 i 493 p. k.: I. Treść zamieszczonych w nr. 110 (nakład drugi po konfiskacie) periodycznego czasopisma drukowego „Naprzód” z daty Kraków, dnia 14 maja 1926 artykułu z napisem: „Wojska Piłsudskiego pod Belwederem” zawiera przedmiotową istotę występuku z §§ 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000.

Odezwa Komisji centr. Związków zawodowych

UWAGI

To, co najpotworniejsze

TOWARZYSZE, ROBOTNICZE I ROBOTNICE!

Reakcyjny rząd Witosa, rząd posadzaczy, rząd korupcji upadł pod parciem wojsk Piłsudskiego przy współudziale klasy robotniczej i przy pomocy robotników Warszawy i kolejarzy. Obalony rząd Witosa obalił władzę przy pomocy obzarników, kapitalistów i sprzedanej grupy t. zw. chadeków i NRP-owców.

Rząd Witosa postawił sobie za zadanie opowanie armii przez reakcyjnych oficerów i pozabawienie szerokich mas robotniczych i chłopskich wpływu na życie polityczne, odebranie robotnikom dotychczasowych zdobyczy socjalnych przez pogorszenie ordynacji wyborczej do Sejmu i zdobycie w następnym Sejmie reakcyjnej kapitalistyczno - obzarniczej większości.

Rząd ten upadł wraz z prezydentem Rzeczypospolitej Stanisławem Wojciechowskim. Władza polityczna przeszła w ręce tymczasowego rządu p. Bartla, w skład którego wchodził marszałek Piłsudski.

Walka z reakcją nie jest jeszcze zakończona. Aby usunąć z państwa siły, które w Polsce i unicestwić zamary reakcji niezbędne jest natychmiastowe rozwiązanie Sejmu i Senatu i dokonanie w jaknajbliższym czasie nowych wyborów do Sejmu na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej. W międzyczasie winien stanąć rząd oparty o zaufanie szerokich mas

robotniczo-chłopskich. Jedynie taki rząd może uzdrowić stosunki polityczne i gospodarcze i dać zadośćuczynienie krwawym i ciężkim ofiarom ostatnich walk.

W obecnej sytuacji, wobec przesilenia gospodarczego, w obliczu strasliwej nędzy klasy robotniczej Związków Zawod. domagają się pracy i chleba dla głodujących bezrobotnych; utrzymania dotychczasowych zasiłków i rozszerzenia państwowej pomocy dla bezrobotnych;

utrzymania dotychczasowych zdobyczy socjalnych;

utrzymania warsztatów pracy. Jeżeli rząd obecny niezdolny będzie do zadośćuczynienia żądanom i potrzebom szerokich mas ludu pracującego miast i wsi, to winien niezwłocznie ustąpić, oddając władzę w ręce rządu robotniczo-chłopskiego.

Komisja Centralna Związków Zawodowych wzywa wszystkich robotników do czynności, do zorganizowania się w szeregiach klasowych Związków zawodowych,

do przygotowywania się do walki o realizację postulatów ludu pracującego miast i wsi. Niech żyje solidarność robotnicza! Niech żyją klasowe związki zawodowe!

Warszawa, w maju 1926.
Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce.

Początek czyszczenia

Rada ministrów na pierwszym swem po ukonstytuowaniu się posiedzeniu w poniedziałek 17 bm. powzięła szereg uchwał, które należy powitać jako początek oczyszczania administracji państwowej z ludzi, którzy nie nadają się do obecnych stosunków. Ludzie, którzy tylko dzięki swym wpływom partyjnym doszli do wysokich stanowisk, zostali usunięci i to uważamy tylko za początek.

W pierwszym rzędzie usunięty został wice-minister spraw wewnętrznych p. Olpiński. Miżerny urzędnik z czasów austriackiego namiestnictwa zwachwał, że po plecach Witosa można zrobić karierę i — zapisał się do Piasta. On niby reprezentował ciągłość w administracji: ministrowie przychodzili i odchodzili, a on tkwał na miejscu i rządził. Dużo mogłoby o tych rządach powiedzieć starostowie na prowincji. Najlepiej charakteryzuje tego człowieka fakt, że zaraz po powstaniu rządu Witosa pisma prawicowe zupełnie bez żenady ogłosiły, że Olpiński wziął się do trzebieżenia szeregów starszościńskich, aby przygotować dla Piasta teren pod niedalekie wybory sejmowe. Teraz p. Olpiński będzie rozmyślał — w Trembowli, skąd pochodzi, nad amninością losu: nie on „wyczyścił” innych, ale sam został wyczyszczony.

Drugie nazwisko, które w spisie wyrzuconych ze służby spotykamy, to dr. Weinfeld, prezes Izby skarbowej w Lwowie. P. Weinfeld, którego pochodzenie zdradza już jego nazwisko, był od lat jedną z „ordów” endeckich. Człowiek o bardzo przeciętnych zdolnościach, był urzędnik prokuratorii skarbu, zrobił dzięki swym wpływom partyjnym piękną karierę. Był wiceministrem skarbu, a gdy go Wł. Grabski z tego stanowiska usunął, dano mu równą co do rangi posadę prezesa lwowskiej Izby skarbowej, gdzie urzędowanie jego wywołało potrzebę zbadania przez specjalną komisję sejmową. Q p. Weinfeldowi mówiono, że na jednej posadzie pobiera trzy pensje, teraz będzie brał tylko jedną ale emerytura.

Trzecim, chyba najmłodszym w Polsce emerytem został p. Kajetan Morawski, który w zainicjowanie Witosa był kierownikiem ministerstwa

spraw zagranicznych. Co go na to stanowisko wyniosło, chyba najbliżsi mu nie potrafili wytłumaczyć, chyba że jako kwalifikację będzie się uważało, że włada kilku językami i jest elegantem pierwszej wody. P. Morawski towarzyszył awemu szefowi do Belwederu i razem z nim odchodził w zapomnienie. Przypuszczamy, że urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych odchodząc, pozbawili się młodzika, który udawał przełożonego.

Także p. Kaurzik, prawa ręka i inspirator p. Wł. Grabskiego, został przesunięty w „zasłużony” stan spoczynku. Dziwem było, że p. Dziduchowski, tak zawzięty przeciwnik p. Grabskiego, przyjął jego pupila do swego ministerstwa i to na wysokie stanowisko dyrektora departamentu. Widać, że „zdolność” p. Kaurzika na terenie partyjno - sejmowym zaimponowała p. Dziduchowskiemu. Teraz chyba ta jedyna w swoim rodzaju karjera zakończyła się raz na zawsze, chyba — u nas i to możliwe — u Wł. Grabskiego znowu wypłynęła.

Usunięto też na etat emerytalny p. Rybczyńskiego, wiceministra w min. robot publicznych. Był to także jeden z „żelaznych” wice ministrów, którzy przetrwali z pół tuzina ministrów i sam kilka razy tem ministerstwem kierował. Był to jeden z tych przyślawionych inżynierów, którzy potrafili i mosty budować i kierować administracją polityczną. Teraz ta uniwersalność już nie poplaca, ale za to państwo zapłaci długoletnią emeryturę.

Przy tej sposobności rząd p. Bartla spłacił dług, załatwiający przez swych poprzedników Były minister spraw wewnętrznych p. Raczkiewicz objął to stanowisko tylko pod warunkiem, że po ustąpieniu z ministerstwa będzie mógł wrócić na dawniejsze swe stanowisko wojewody w Wilnie. Rada ministrów zrealizowała to przyrzeczenie i p. Raczkiewicz nie będzie już mógł narzekać, że nie ma odpowiedniego do swego stanowiska mieszkanka. W Wilnie pałac po general - gubernatorach jest piękny i obszerny tak, że i największym wymaganiom niewątpliwie odpowie.

Pieniomaliśmy wczoraj klasowo obłądka, aniżeli w czasie walk warszawskich — klasmwa, puszczane za pomocą prasy i poczy pantoflowej.

Najpotworniejszymi były te, które — zaleźnie od tego, w jakim oddziale i od jakich kierowników znajdowała się dana miejscowość, donosiły o zbrodniem wrzuceniu sasiadów na tereny polskie.

Oczywiście, w Wilnie np. nie mogły żywić erodek opowiadać z zębami — miasta przez endeckie opowiadania z zębami. Tam „Dziennik Wileński” musiał się kontentować — wyparciem marszałka Piłsudskiego z Warszawy, oznajmieniem że rejonem Tłuszcz, kłaskami, doznawaniem od wojsk polsko-żołnierskich. Zako Wilnem operowała endecka kuznia kłamstw w Krakowie, lub na Śląsku.

Klamswa endeckie miały już jednak tak urobioną markę, że nie wywoływały nawet jakiegokolwiek specjalnego poruszenia, choćby na giełdzie.

Trudniejszym do sprawdzenia jest jak zachowywała się za granicą nasza dyplomacja, w której roli się od endecków.

— o o o —

Zamieszki i chleb

Po kilku niespokojnych dniach życia wrócić do normalnego stanu. Ci, którzy przedtem pracowali, otrzymają nadpł, ci, którzy byli bezrobotnymi, pozostaną nim. Nie pod tym względem się nie zmieniło, położenie gospodarcze było i jest okropne.

A stan ten nawet się pogorszył. Ci, którzy przedtem mieli niewyszarżaczy, mimo pracy, zarobek teraz mogą go zmniejszyć nie w pieniądzu, ale w możności nabycia za te pieniądze środków żywności.

Podrożenie głównych artykułów żywności szło w ostatnich kilku tygodniach w powolnem tempie, ale w rezultacie doszło do wysokości 25%. A o ile w tym orasie zarobki się powiększyły? Takiego wypadku nie znamy. Nawet bami, gdzie niektóre kategorie na podstawie umów otrzymują tak zwany dodatek statystyczny, nie odpowiadają na wysokość rzeczywistego wzrostu kosztów utrzymania. Chleb i mięso — pierwszy konieczny, drugi w naszych stosunkach luksusowy dla rodziny robotniczej artykuł, nie troszczyli się o zajęcia polityczne. Producent i sprzedawcy tych artykułów wyrubowali ceny bez względu na to, kto w zmaganiu polityczno-wojskowym zostanie zwyciężonym.

Jest to smutne doświadczenie ostatnich rządów, które obywateli będzie musiało naprzód zlikwidować. Drogi chleba to niejedyna podnieła do rewolucji, aniżeli widoczne dla wszystkich są przyczyny. Cóż za sens miałaby pobieżność dla tych, którzy te drożyzny zawahali. Wywołane zbroje bez opamiętania, ponieważ dalek więcej ich niż aniżeli złoty? Basowal im minister rolnictwa Kiernik, że jest jeszcze nadmiar żyta do wywozu, więc wywożono. A u nas tymczasem drożyzna już przeszła najgorsze zjawisko z 1922 r.

Sprawy partyjne

DO WSZYSTKICH CZŁONKÓW ORGANIZACJI MŁODZIEŻY TUR

Polska stała się wojenną walki wojskowej, w rezultacie której pał rząd chętno Piasta.

Komitet Centralny Organizacji Młodzięży TUR, uważając, że walka nie jest zakończona, że powinna być prowadzona dalej, a nie słowami w Polsce rządu robotniczo-łobackiego, wzywa wszystkie organizacje młodzieży TUR do jaknajenergiczniejszej i jaknajbardziej wspólpracy i współdziałania z PKP w walce o zrealizowanie postulatów klasy robotniczej.

Komitet Centralny Org. Mł. TUR.
Warszawa, dnia 16 maja 1926 r.

Łańcuch prasowy Naprzodu

Nie wzywani przez nikogo, składają na fundusz prasowy do 5 zł i wzywają p. Bernarda Feisera do złożenia katechizmu.

S. H. i Hugo Weinman.
Składamy na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 15.
Muzyka ZZZ (Tarnów).

Wzywamy przez dra Krypiewskiego, składam na fundusz prasowy 5 zł.

Dr. Fuksarski (Tarnów).
Wzywamy przez tow. Wołostawa składam na fundusz prasowy „Naprzodu” zł. 5.
Antoni Broszkiewicz (N. Sacz).

Manifestacje w całym kraju

OLKUSZ. Dnia 15 bm. odbył się wielki wiec manifestacyjny i drugi wiec na rynku, poczem odbył się pochód przy udziale tłumów. Na czele niesiono portret marsz. Piłsudskiego. Miasto było udekorowane. Na wiecu uchwalono następującą rezolucję:

„Robotnicy zgromadzeni na wiecu w dniu 15 maja w Domu Robotniczym w Olkuszu po wysłuchaniu referatu o sytuacji politycznej w kraju z radością wiadomości o zwycięstwie wojny marszałka Piłsudskiego i upadku reakcyjnego rządu chłeno-Piasta. Zdobyte władzy przez marszałka Piłsudskiego zgromadzeni uważają za zapowiedź lepszej przyszłości dla Polski i ludu pracującego, widzą w nim gwarancję oczyszczenia życia publicznego od przekupstwa, bezprawia i demoralizacji i od panowania klęki obszarnecko-kapitałistycznej. Zgromadzeni oświadczają, że staną nieugięcie w obronie marszałka Piłsudskiego i wiernej mu armii i gotowi są z całą bezwzględnością, nie żałując krwi i życia, przeciwstawić się usiłowaniom reakcji o powrót do władzy. Obrona demokracji, praw i zdobyczy ludu pracującego, walka o wyzwolenie społeczne klasy robotniczej, to nasze hasło, o które lud robotczy będzie walczył w Polsce pod sztandarami PPS, które zebrani wyrażają pełne zaufanie. Niech więc marszałek Piłsudski! Niech więc rząd robotniczo-włościański! Niech żyje PPS!”

ROZWADOW. W niedzielę odbyła się tu wielka manifestacja, w której wzięło udział przeszło 3000 ludzi. Silnym był udział kolejarzy z muzyką oraz chłopów okolicznych również z muzyką. Wśród kolejarzy był też i urzędnik. Pochód przeszedł przez miasto do Chłarzewa, stąd do stacji kolejowej, gdzie po przemówieniu tow. Skoczka pochód się rozwiązał. Manifestacja wywarła potężne wrażenie.

WALBRZYCE. W niedzielę 16 maja odbył się tu obchwały wiec zwolony przez PPS i Wyzwolenie. Pochód ze sztandarami wyruszył z Domu Robotniczego a pochód Wyzwolenia madszej z muzyką z Chocznia, poczem szedł się przed Sokołem, gdzie o wypadkach w Warszawie informowała ludność poseł dr. Putek i tow. Papla. Zebrani przez akłanę przyjęli wysunięte przez PPS wraz z całą ludnością żądanie o rozwiązanie Sejmu, i stworzenie rządu robotniczo-chłopskiego, z wyłączeniem stronnictw, które zasady w rządzie chłeno-Piasta, oraz z wyłączeniem władz z żywiołów wrogich demokracji. Podczas przemówień wznoszone okrzyki na cześć Piłsudskiego, PPS i Wyzwolenia. — Podczas pochodu śpiewano pieśni ludowe i robotnicze. Po wiecu pochód przeszedł przez Rynek na ul. Mickiewicza, skąd pochód PPS wrócił do Domu Robotniczego, gdzie się po przemówieniach tow. Papli, Kocharskiego i Półeki rozwiązał, zaś pochód Wyzwolenia wrócił do Wąsoszki.

HARKŁOWA. Z powodu wadliwej komunikacji straż demonstracyjną rozpoczęto dopiero dnia 15 maja o godzinie 18. Następnego dnia odbyło się wielkie zgromadzenie, na którym przemawiali tow. Kuźniarka, Kosiba, Litwa i Świerczowski. Omawiano sprawy organizacyjne-stralkowe i demonstracyjne, również odczytano kilka ważniejszych artykułów z „Naprzodu”. Na zakończenie odpiewano Czerwony Sztandar przy buczących oklaskach na cześć marszałka Piłsudskiego.

ŚWIATNIK. W niedzielę dnia 16 bm. odbyło się w Świątnikach górnych obchwały manifestacyjno-zgromadzenie ludowe, które zgromadziło liczne rzesze chłopów małopolskich z okolicznych wiosek. Przewodniczył ob. Antoni Kotarba, sekretarował ob. Wład. Mizura. O sytuacji polityczno-gospodarczej w Polsce referował w zastępstwie poseł Kwapieński tow. Hoffman z Krakowa. Mowa energicznych słowach należała do dotychczasowej rządy chłeno-Witosa. Zgromadzeni wśród burzy niemiłkanych oklasków słuchali o tym sławnym polityku, którego obzarnik z Konar, niejaki Giza miał zamiar sprowadzić do Świątnik. Przemówienie nie podołało się też tutajsiemu kulturowi, naczelnika gminy Józef Słomka, wziędoć pod namową politykującągo księdza z Sieprawa we-

zwał posterunek policji by nie dopuścił do wiecu. Główna postawa zgromadzonych nie pozwoliła jednak przeszkadzać tym panom. Dostali oni odpowiednią odpawę od tow. Hoffmana. Zgromadzeni z entuzjazmem wznosili okrzyki na cześć marszałka i rządu robotniczo-włościańskiego! Burza okrzyków żegnano tow. Hoffmana, jako przedstawiciela krakowskiego proletariatu. Zaczęły się trzaskać, że lud w sobotę 15 na wieść o obliczu rządów przez marszałka Piłsudskiego młodzież tutajsią urządziła pochód manifestacyjny, obnosząc portret

Marx kanclerzem Rzeszy

Prześilenie niemieckie przedko się zakończyło: w trzy dni po dymisji Luthra Niemcy mają nowego kanclerza w osobie dotychczasowego ministra sprawiedliwości Marxa. W nominacji tej uderzają dwa szczegóły: 1) prezydent Hindenburg mianował kanclerzem swego konkandydata przy wyborze prezydenta, 2) propozycja nominacji Marxa nie wyszła z kół parlamentarnych, ale postawili ją członkowie rządu z chwilą, gdy misja Gesslera rozbiła się.

Prza zmiany kanclerza nie zaszyły w składzie rządu żadne zmiany. Rząd pozostał nade rządami mniejszościowców, opierającym się na trzech stronnictwach: centrum, demokratów i ludowców. Jednym z warunków, które Marx postawił, jest rozszerzenie podstawy rządu przez utworzenie większości, co ma się stać do jesieni br. Większość taka mogłaby powstać tylko albo przez wciągnięcie do niej nacjonalistów lub socjalistów. Pierwsi jednak, jak obecne rzeczy stoja, nie mają chęci iść do większości, mimo że ze strony ludowców ludowcy nie głosią mowy.

Głównym czynnikiem, przyczyn do wciągnięcia nacjonalistów do większości są ludowcy. Ta partja Stresemanna pod obecnym swym oficjalnym przywódca posłem Scholzem jest w gruncie rzeczy partją prawicową, która czuje się nieswoją w towarzystwie demokratów. Scholz chciałby demokratów wyprowadzić z większości, a na ich miejsce wciągnąć nacjonalistów. Warunkiem urzeczywistnienia tego planu była zgoda nacjonalistów na stan rzeczy, wytworzony umowami międzynarodowem, w którym zawarta jest umowa w Locarno. To żądanie ludowców jest zrozumiałe, jeśli się zwąży, że twórcą tych umów jest ich wódz Stresemann. Nacjonalści nie chcą jednak zmienić kursu polityki zagranicznej, który Mzie po linii niewykonania przyjętych planów Dawesa i umowa w Locarno zobowiązuje i dlatego wejsie ich do większości jest narazie wykluczone.

Pozostają więc jako jedyne możliwi do wzmocnienia większości socjaliści. Polityka parlamentar-

nej frakcji socjalistycznej, największej wśród stronnictw Reichstagu, opiewała się głównie wedle wymogów polityki zagranicznej, której Stresemann nadał kierunek pokojowy, zapewniający na terenie międzynarodowym współpracę Niemiec z państwami byłej ententy. Dopóki ta polityka jest w mocy, socjaliści okazywali dotąd rządowi żywioła neutralność w tej formie, że udarmili dążenia nacjonalistów do obalenia rządu. O ile więc ta polityka zostanie utrzymana, zaś w polityce wewnętrznej — poza sprawą odszkodowań dla byłych pańszych — nie będą wzięte żadne zasadnicze zagadnienia, to socjaliści będą mogli wejść do większości i w ten sposób na dłuższy okres udamorzyć zabiegi nacjonalistów w kierunku zmiany polityki niemieckiej.

Dotychczas zżykawała nagość linia polityczna Niemiec okazała się tylko w jednym punkcie prosta, mianowicie odnośnie do zachowania się Hindenburga. Ten prezydent, którego wybór przyjęto jako zapowiedź przewagi prawicy i wskreślenia monarchji, okazał się lepszym, aniżeli przypuszczano i przewidywano jego przypuszczenia. Hindenburg ani razu nie zezwolił z drogi konstytucyjnej, sprawując ten prawicy strogi zawód. Dale on też upuści swemu zawodowi w żalonych instacjach do ex-cesarza, w których gorzko żali się, że feldmarszałek zbyt skrupulatnie trzyma się złożonej republice przysięgi.

Berlin, 18 maja (PAT). Dzisiaj odbyło się pierwsze posiedzenie gabinetu Marxa pod przewodnictwem kanclerza. Według „Berliner Zeitung” minister rządu oświadczył w swojej deklaracji, że w najbliższym czasie wprowadzi jednolitą flagę dla państwa niemieckiego i przedsięwzięcie prace celown wprowadzenia w życie odpowiedniej ustawy. Rząd Marxa oświadcza, że dotychczasowa polityka po zostanie niezmieniona. Plebiscyt w sprawie wyłączenia ksiązek oddzieje się w niedzielę 20 czerwca.

Upadek chadeckich rządów na Litwie kowieńskiej

Na Litwie kowieńskiej rozdzili dotychczas reprezentand bloku, w którym rel wiedzieli tamtejsi chadekcy, najazieklisi wrogowie Polski. Przy obecnym wyborach chadekcy utrzymali dotychczasową ilość (14) mandatów — przy zwiększonej o głone ilości posłów, natomiast ich sprzywniecy: związek rolników (ukłinnika sąjuma) i t. z federacja pracy straciły po kilka mandatów. Najwięcej stracili rządowcy na rzecz socjalistów, którzy z 8 mandatów doszli do 15.

Najsilniejsza grupa opozycyjna tworzą ludowcy, którzy posiadli 23 posłów (poprzednio 16). Widzimy tu wciąż jeszcze niewielkie, gdyż Sejm litewski liczy obecnie 85 posłów — poprzednio miał ich 78. Dawny blok rządzący rozporządza dziś tylko 30 posłami, opozycja cywisto-litewska 42. Blok mniejszości narodowych na terytorjum Litwy bez okrogu kłajpedzkiego przeprowadził 8 posłów (poprzednio 12).

W Kłajpedzie wszystkie mandaty w liczbie 5-u otrzymał blok Frontu Jedności (Einheitsfrontu). Litwini nie otrzymali żadnego mandatu.

Wobec tego opozycja litewska nawet bez mniejszości będzie posiadała prawie połowę mandatów, razem zaś z mniejszościami i posłami z Kłajpedy 55 posłów.

W bloku mniejszościowych Polacy, jak oblicza „Kurier Wileński”, powinni otrzymać 4 posłów. Zdaniem przypadabyli 3 mandaty. Niemcom 1. Or-

todoksi żydzi, którzy poszli do głosowania osobno nie otrzymali żadnego mandatu. Rosianie, którzy się rozbiłi i do bloku nie przystąpili nie otrzymali również żadnego mandatu. W poprzednim sejmie ilość posłów polskich wynosiła 4, żydowskich 6. Niemców było 2, Rosjanin 1.

Umowa polsko-czeska

UMOWA W SPRAWACH PRAWNYCH I FINANSOWYCH MIĘDZY POLSKĄ A CZECHOSŁOWACJĄ

weszła w życie z dnem 29 kwietnia 1926. W myśl art. 62 i następnych tej umowy obywatela polscy, którzy przed dnem 26 lutego 1919 złożyli kwoty pieniężne w instytucjach finansowych, znajdujących się na terenie Rzeczypospolitej Czeskosłowackiej, mogą obecnie w ciągu 6 miesięcy żądać wypłaty zdeponowanych sum wraz z odsetkami po kursie i korona austr.-węg. = 1 kor. czeskiej. Zainteresowane osoby mają się przeto zwrócić o zwrot pieniędzy wraz z narosłemi odsetkami do odpowiednich instytucji finansowych czechosłowackich, z powołaniem się na umowę polsko-czechosłowacką ogłoszoną w Rzeczypospolitej Czeskosłowackiej w Zbiorze ustaw i rozporządzeń Nr. 33/26 poz. 56 z dnia 29 kwietnia 1926 r.

Dr. med. REGINA GOLDBLATT
ordynuje w chorobach kobiecych i akuszerji
w Krakowie, ul. Zielona 28.

KRONIKA

Kraków, 19 maja.

ROZPLAKATOWANIE ODEZWY RZĄDU DO SPOŁECZEŃSTWA. Wczoraj na ulicach miasta rozplakotano odezwę rządu do społeczeństwa. Pod odezwą podpisany jest cały rząd. Publiczność przysłała tłumnie, czytając słowa odezwy zredagowanej w słaym tonie.

DO STRZELCÓW. Obwodowa komenda Związku strzeleckiego w Krakowie wzywa wszystkich strzelców zamieszkałych na terenie miasta Krakowa, aby zgłosili się w sobotę 22 bm. o godzinie 19 w koszarach T. Kościuszki przy ul. Ralskiej. Wpisy nowych członków przyjmuje się codziennie w lokalu Komendy Obwodu (ul. Florjańska 53) między godz. 18 (6-1a) a 20 (8-2).

Komenda obwodu Krakowa Związku Strzel.

SKŁAD TRYBUNAŁU W PROCESIE DR. JANA BADERA. Jak się dowiadujemy, przedzjazd sądu okręgowego karnego w Krakowie ustalają ostatecznie skład trybunału, który w przyszłym tygodniu będzie rozpatrywał sprawę dra Jana Badera, oskarżonego o zbrodnię zabójstwa b. p. Ludwika Margulies. Rozprawie będzie przewodniczył sęd. Kraus, a wotować będą sędziowie: J. Dobosiński i sęd. Ostrowski. Obroną będzie prok. dr. Michałowski, bronią adwokat prof. Reithold, dr. Goldblatt i dr. Oberlander, a rodzinę b. p. Margulies zastępować będzie adw. dr. Heskli.

ZNIZKI KAPIELOWE DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH. Stowarzyszenie urzędników państwowych okręg w Krakowie uzyskało dla członków, stowarzyszenia daleko idące znizki kapiełowe w zakładzie kapiełowym w Swoszowicach. Blizszych informacji i legitymacji znizkowych udziela sekretariat okręgu przy ulicy Garbarskiej 7 i p., codziennie od godziny 6 do 6 wieczór.

ZA KOPNIĘCIE PISA REWOLWER DO GŁOWY. Mieszkający przy ul. Czystej p. Franciszek Kot opowiedział nam przegry, jakie miał we wtorek o 415 popołudnia na tejże ulicy. Na przedchodzącego p. K. z dzieckiem rzucił się duży pies, prowadzony przez oficera tak, że omal dzieckiem nie przewrócił. Pan K. odrzucił psa, wzdwoas cner wyścigał rewolwer i przyłożył go K. do głowy. Dobra interwencja kilku osób wstrzymała groźne następstwa tego zajścia. P. Kot twierdzi, że oficernem tym jest pułkownik Rutkowski, zamieszkały przy ul. Czystej 13. Przełożone władze powinny pomyśleć o pułkownika, że rewolweru nie używa się przeciw bezbronnym cywilom, ścigającym w obronie dziecka.

Wyrok śmierci na sprawcę mordu w cegielni piaszowskiej

Wczoraj w trzecim dniu rozprawy przeciw Stanisławowi Zielińskiemu i Janowi Piwowszczykowskiemu, oskarżonym o potrojny mord rabunkowy w Piaszowie, przesłuchiwał trybunał zawisłkowanych przez obronę świadków odwoławczych, poczem odmówił kilku dalszym wnioskom obrony. Trybunał zadał sędziom przysięgłym po dwa pytania główne co do obu oskarżonych w kierunku zbrodni rozbójniczego morderstwa i zbrodni kradzieży. Nado na wniosek obrocy Zielińskiego dopuścił trybunał dwa pytania dodatkowe co do Zielińskiego w kierunku przemianego zaburzenia umysłu w chwili popełnienia zbrodni, oraz w kierunku zupelnego pniaństwa. Po wywodach prokuratora dra Michałowskiego, zastępcy rodzin zawisłkowanych oraz obrońców, sędziowie przysięgli udali się na naradę. O godz. 3 popołudniu sędziowie przysięgli ogłosił wyrok, zatwierdzający 12 glosami winę oskarżonego Zielińskiego co do zbrodni morderstwa, 9 glosami winę osk. Piwowszczyckiego co

do zbrodni morderstwa, 12 glosami winę obu co do zbrodni kradzieży, a zaprzeczający 12 glosami pytania dodatkowe. Na podstawie tego werdyktu trybunał zaszłał Zielińskiego na karę śmierci przez powieszenie, a Piwowszczyckiego, który nie ma ukończonego 20 roku życia na 15 lat ciężkiego więzienia, obosobnionego iwardom lożem co miesiąc i cieniem w rocznicę zbrodni.

Zieliński przyjął wyrok z uśmiechem. Na zapytanie przewodniczącego sso. dra Kaczmarekiego, czy wyrok przyjmie, odpowiedział Zieliński: „Przyjęta!”

Osk. Piwowszczycki nie przyjął wyroku. O ile obrońca Zielińskiego nie zgłosił w terminie trzechdniowym zażalenia nieważności, oraz o ile trybunał nie przedstawił skazanego do łaski piętnego obowiązków prezydenta Rzeczypospolitej marszałka Rataja, to w najbliższych dniach zostanie wyrok wykonany.

— 0 — 0 —

AKADEMICKIE KOŁO KRAJOZNAWSTWA. Dnia 12 bm. odbyło się w Collegium Novum I. Walne Zebranie Akademickiego Koła Miłośników Literatury w Krakowie, w obecności kuratora prof. dra L. Sawickiego oraz 95 członków.

Wybrano prezesa Hipolita Fromowicza oraz czterech członków Zarządu, który ukonstytuował się natychmiast: wiceprezesa zosiał kol. Łukowicz, sekretarzem kol. Better, skarbnikiem kol. Rosenthalowa, bibliotekarzem kol. Kant. Równocześnie dokonano wyboru Komisji kontrolującej, w skład której weszli kol. Labinowa, Kahane i mgr. Pleszowski, oraz Sądu koleżeńskiego, do którego wybrano Goldsmida, Pipschitzla i dr. H. Eclera jako członków. Mondstetnównę i H. Eclera jako zastępców.

POSIEDZENIE TOWARZYSTWA INTERNISTÓW odbędzie się we czwartek 20 maja o godz. 8 wieczorem w I. klinice chorób wewnętrznych u. Kopernika 17. Na porządku dziennym demonstracja z tejże kliniki. Demonstrują: prof. dr. Latkowski, dr. Siedlecki, dr. Sziencel, dr. Czapiński, dr. Reiner.

PROFESOR SOWA, o którym domieśliśmy, że miał w seminarium naucz. mekiem podróże portret marszałka Piłsudskiego, wyjaśnia, że czynu tego nie mógł się dopuścić (ze względu, że od dłuższego czasu uczy w VIII gimnazjum w Krakowie) i z seminarium naucz. nie ma nie wspólnego.

NADZWYŻAJCIE WALNE ZEBRANIE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW KSIĄŻKI odbędzie się niedoładnie we czwartek 20 maja o godz. 8 wieczór w biblioteczce Muzeum przemysłowego. Na porządku dziennym sprawy ważne i piane. Obecność wszystkich bardzo pożądana.

Z KLUBU SPOŁECZNEGO. We czwartek 20 bm. o godz. 8 wiecz. wygłosi dr. Eugeniusz Bauto odczyt p. t. „O przebudowie parlamentarizmu”. Po odczycie dyskusja. Wstęp dla członków i dla wprowadzonych gości.

„HENRY FORD.” Pod tym tytułem prof. E. K. Kelly wygłosi odczyt w języku angielskim w czwartek 20 bm. w Muzeum przemysłowym (Smoleńsk 9). Prelegent przedstawi obywateli organizację pracy w zakładach Forda i ilustruje go licznymi obrazami świetlnymi. Początek o godz. 7. Wstęp zł. i dla uczącej się młodzieży 50 gr.

STYPENDIA IM. WICEPREZ. SAREGO. Krakowska Rada wyznanoła uchwaliła w ubiegłym roku ku uczczeniu 20-letniego jubileuszu wiceprezidentury miasta inż. Józefa Sarego rozdawać co roku dwa stypendja po 250 zł.; jedno dla słuch. Univ. Jagiell., a drugie dla ucznia „Talmud Torah”. Na posiedzeniu pod przewodnictwem prezydenta gminy dra Landaua uchwaliła Rada wyznanoła do zaszale referata, dra Oberländera rozpiszą konkurs na te stypendja, a rozdawnictwa dokonają w dniu 28 czerwca br. jako dnia wyboru p. Sarego wiceprezidentu miasta Krakowa.

Pośród ceprów

W Zakopanie — wiadomo — była dwa gatunki ludzi: górale i cepry. Górale, czyli kuby, u nas byli powodem strawienia i oburzenia ludziom życie, jest dla takich posobieniem szczęścia. Pusto bowiem ma taki ceper w kieszeni, pusto w przepaściem żołądku — a coś przecież trzeba robić — nawet w Zakopanem. Wjeżdżają na ten kawałek wyszlaganego śniegu. Wchodzi się mozołnie na niewielkie pagórki, a potem na łeb i szyję — na dół!

To mi jest dopiero rozkosz. Zapomina się o głodzie i mizerji, która gryzie nas — ludzi miasta — gdy się patrzy na te dziecinnie rozszalałe strażaki. Cepry mają bowiem dwie ozezmianki, po których ich można poznać ponad wszelką wątpliwość. Chodzą ubrani w jakies okropne parodie ludzich ubrań i mają żobkiebie rehy szczerej wiary, o to jeszcze w przedwojennym Strzelcu szczygala...

Jeżeli chodzi o ruch partijny, to spoczywa on także w ceperach rekach. Tutaj jednak wybiłają się na plan pierwszy miodzi ceperowie. Nie znaczy to, by starsza generacja siła albo pracy, ale tak się jakoś złożyło, że kierownicze stanowiska zagarnęła miodzież. W radzie miasta towarzysze dr. Krawczewski, inż. Winnicki, Jankowski i inni, le. Robote codziennie, te najbardziej absorbująca, wykonanie miodzie, a jest też miodzieży wszędzie pełno. W Radzie związków zawodowych, w komitecie partijnym, w oddziale Turów, w świeżo założonej kuchni robotniczej, słowem wszędzie, wszędzie, wszędzie miodzie, miodzie, miodzie robotnicza. A trzeba ich widzieć przy pracy! Robota im się poprostu pali w rekach! Co za karłość! Jakże poczuć obowiązek! A jakie oddanie się tej pracy.

Patrz na tą pracowitość starzy wypracowani towarzysze i tylko się uśmiechają po ceperu z wielką godnością i serdecznością. A tymczasem miodzi komendatorze, gospodarze i gospodarce. Jest dzięk temu w partii w Zakopanem słonecznie i serdecznie. Nawet najbardziej lodowaty humor towarzysze w takiej atmosferze, wypogadza się, miodnie, jak jawał śniegu, gdy nań padną nagle ciężkie promienie słońca. Jest tutaj dzięk temu zdrowo i miodo. Miodo i po ceperu.

Idzie ceper Knapówkami, nogi mu się od tych ciągłych zjeżdzań rozlażą, jak koła u wyjeżdżonego wozu, chwile się chwileśko w biodrach i podaje napród prawdziwie żobkiebie bary. Spozrysz ostrośnie w górę, a zdo ci, że jest nie a mioda, ale z dośladego miodu, w którym cię barzarki wyciągnę dwa, jak śliwki duże, kawkał cię mioda. To się do ciebie uśmiechają dobre, szczere oczy takiego zakopanińskiego cepera. Odbył spotkankę w nocy w Krakowie, moznaby z przeżalenia pasz trupem na ulicy na widok łba nieobeznanego z grzebieniem i szczytką. W Zakopanem jednak...

Ceper nie ubiera się po ludzku, nie dżięgo, żeby się nie zacił na miodzie, i nie widzieli, że jednak grzeszeniem ciała należy się godzić okrzę. Ale ceper poprostu gardzi ubiorem miodelskim. Ceper jest dumny ze swoich ogromnych buickowskich i wyszarzających kurtki na grzebienie — a poza tem ceper kocha tradycję.

Niech na całym świecie wolna Była polska wiesł spokona... nie tyle wiesł, le poprostu Zakopane. Tutaj się zawsze tak chodzą.

Poza tem kody ceper jest trochę poła, a już zwłaszcza talentem, co ostatecznie wychodzi na jawno. TT. Poprostu, Towarzyszy Tarzana...

CEPER ZAKONIMITY

W partji jest także dużo ceprów. Ale któż z nas

nie zna cepra znokomitego, czyli towarzysza Kazimierza Czapińskiego? Znacnie jego ceperski styl? Związane z potroszki zawsze lekko słowność, to już niekiedy stało się tradycją. A znacie historię o tem, jak to towarzysze Czapiński wozował w dwa lewych butach? To właśnie są rzeczy, po których się poznaje ceprów.

Bóg z nim! Podobno wszyscy ceperowie mają obie nogi lewe!

Bo tow. Czapiński nie tylko ma zakopaniński okręg ale ma także zakopaniński styl i także właśnie zakopanińskie, ceperskie serce. Miał wspomina o Zakopane, miled tutaj wspominał jego. — Wiadomo! Ceperowie trzymali za sobą jak masłi. Taką już jest ich chytra, ceperiska znowa.

Jedną rzecz zwłaszcza udaje podyr naszej zakopanińskiej kolonii. Są tam ludzie zżyli z sobą, zakochani w swoich górach, nastawieni w wielość tych gór i jakby trochę sami zakamieniali. — Nie wierzysz, cepra łatwa, nie powiesz, nie rozchwlejesz. Ale za to, raz pokochasz nie zmieniają już. Ale latwo. Są wienni. Nade wszystko wienni swemu wielkiemu ceperowskiemu miodleniu. A dopiero teraz z perspektywy lat można ostatecnie należycy, jak to Zakopane przeorał pląd myśli jego kolonii intelektualnej.

I Kraków miał swoje miodelstwo i u nas było par takich sam. Kiedy to ludzko podziemi przegotowały wielkie swoje czyny pódniejsze i Kraków miał swoja kadrowką, swe Oleandry, jak pare lat przedtem swoja komunę wygnacza, ale tutaj coś tak, jak „Weseł”.

Mieł chmie słoty rós,
Mieł chmie czapkę z piór,
Wicher czapkę nieście,
Wicher buka po lesie,
Ostat ci się leno szum...

Tymczasem tam...

ODCZYT PROF. B. HAMELA p. t. „La vie de la langue française” odbędzie się dzisiaj we środę w Kolegium wykładów naukowych. Początek o godz. 7 wieczór.

KRAKOWSKIE TOWARZYSTWO LEKARSKIE. We środę 19 bm. o 8 1/2 godzinie posiedzenie naukowe. Na porządku dziennym: 1) demonstracja z I. klin. mocznic, 2) dr. L. Bier: „O polskich sercach i ich wartości odżywczych”.

WYCIECZKA DO 5 ZAMKÓW. Koło królowej wycieczkę do zamków w Rabsztynie, Ogorodzieńcu, Morsku, Bobolicach, Mirowie oraz do Pustyni Biedowskiej. Wyjazd we sobotę 22 bm. wieczorem, powrót w poniedziałek wieczór.

SEKCYJA WYCIECZKOWA OGNIŚKA NAUCZ. W KRAKOWIE urzędują we czwartek 20 bm. zwieńczenie ogrodu botanicznego pod kierunkiem p. dr. Kozłowskiej. Zbiórka na miejscu przed godz. 3.

WYCIECZKA DO OJCOWA, Grodziska i Pleskowskiej Skąły urzędują w Zielone święta 23 i 24 bm. sekcja wycieczkowa Ogniśka naucz. Zgłoszenia przyjmuje sekcja wycieczkowa Rynek 29 II od godz. 5—7.

WYCIECZKA DO OJCOWA w Zielone święta urzędują Wydział kulturalno-oświatowy Związku zawodowego urzędników prywatnych. Wyjazd we sobotę 22 bm. Zgłoszenia do czwartku 20 b. m. włącznie przyjmują sekretariat Związku ul. Sławkowska 6 codziennie między 7—9 wieczorem.

ATAK SZALU ŻOŁNIERZA W KAWIARNI. — Wczoraj wieczór żołnierz niewiadomego nazwiska doznał ataku szalu w kawiarni Centralnej przy ul. Dunańskiego. Żołnierz w furii rzucił szklankami i wótką; nie bił — nie bił! Wezwane pogotowie ratunkowe po obezwładnieniu niesfornego żołnierza przewiozło go do szpitala garnizonu.

WYDOBYCIE TRUPA KOBIETY Z WISŁY. — Wczoraj o godzinie 4 wydobyli robotnicy płaskowi z Wisły naprzeciw elektrowni podgórskiej zwłoki kobiety, lat około 25 lat, dobrze zbudowanej, włosy obcięte, blond, twarz ze śladami po ospie, wstępnego rodzaju obrażenia granatowego, wycierwaną na podłożu niebieskim niemcy w pochłaniach białych i czarnych północiach w płaszczu popielatym, bez kapelusza. Naprawdopodobnie popłynęła ona samobójstwie przez utopienie przed kilkunastu godzinami. Tożsamość osoby denatki z braku jakichkolwiek przedmiotów dokumentów na razie nie stwierdzono. Dochodzenia w toku. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

KRADZIEŻ ROWERU. Wincenty Sułgaj, zam. przy ul. Cegarskiej 2, donosił do policji, że w nocy z dnia 17 na 18 bm. skradziono mu z przedsiłonia domu rower marki „Duch” wartości około 30 zł.

AMATOR KUR w KURNIKU. Organa państwowe niezwolnili i oddaliwo do arestów sądowych nielegalnego Lissona Rudolfa, lat 27, bez zalecia i starego miejsca zamieszkania pod zarzutem kradzieży kur znacznej wartości na szkodę Zakładu Braci Albertów.

Dziś jeszcze, gdy dwóch cępców ścisła swoje cićkie, jakby granitowe ręce, to w dółwał największego uznania, najpiękniejszą cześć, szepce jeden drugiemu takte iwarde niebowlowane słowa, odłam jak iaktęsi granitowej myśli:

— Tyś bracie chłop mowory — jeszcze z przedwojennego strzela...

Jak tu takich nie kochać.

Przeszły lata — zesiwały chłopiska serdeczne, wjak przygarbił cępców wiedy młodych, ileż znial jakto boleśnie rozczarowania.

A on ciągle swoje. Cęperskie dusze.

Zdale im się, że to rok 1913 i że oni — ci najsadzielniejści z póżród socjalistów — wciąż jeszcze mają na sobie szare kurtki, strój prosty żołnierski, niepodogłębli i bojowców rewolucji równocześnie.

Tymczasem... Działają nie są to niestety rzeczy pokrępowane się ze sobą.

Muszą więc:

Pótnież na przebiegi zdarzeń
Działale, dalekie od marzeń...

Alle melancholia, albo tem więcej rezygnacja nie jest uczuciem cęperskim. Cępowie, to twarżli ludźle. Oni chodzą po bloce niesforności i pajątki jak w to blota róni światokradzie upiekcia coraz głębiej ich ideał, nie to rozpacza, ani tem niechęć beznadziejności. Dumni są, choć osamotniali, nie martczą groźnie brwi cęperskie. Spojrzyż — stado orłów. Cękał tylko hlnego wiatru, a rozwija swoje potężne skrzydła do lotu. Z pod pór bliczają im pazury...

Jeszcze z 1905 i z 1914 roku.
Zakopane, w maju. Wiestaw Wokulski.

REICHERT ZWARIOWAŁ. Jak się dowiadujemy, b. naczelnik urzędu podatkowego Edmund Reichert, zaszczepiony swojemu czasu na 4 lata ciężkiego więzienia za sprzeniewierzenie depozytów sierocych, dostał w tych dniach silnego ataku szalu, poczem po ubezwładnieniu go przez szpital więzienną, został przewieziony do szpitala św. Łazarza na oddział dla nerwowo chorych.

NAPAD NA URZĘDNIKIE. Wczoraj wezwano pogotowie ratunkowe do Anny Wójcikówny, urodziwej fabryki „Armatur” w Borku Falckim, która została przez jakiegoś opryska napadnięta. Lekarz stwierdził u ofiary napadu ranę zadaną nożem w okolicę piersi, oraz rany na głowie i ciele. Ofiarę napadu przewieziono do szpitala.

WYNIK OBŁAW POLICYJNYCH. Przeprowadzone w mieście kwierni br. obławy policyjne dają następujące wyniki: Przytrzymało osób: 1 za rabunek, 16 za kradzież, 2 za dziesięć, 2 za zgwałcenie, 1 za oszustwo, 2 za nieprawne posłanie ma broń wojskową, 16 do odbycia kary, 24 za włobrowieństwo, 35 załkwestowanego, 5 karabinów wojkowych, 2 strzelby, 5 rewolwerów i 2 pary biletów wojskowej.

— 000 —

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś i wszystkie dni następnie tygodnia do soboty włącznie powtórzyć będzie dramat Romain Rollanda „Gra miłości i śmierci”, w 12 scenach rozegrzanych w jednym 2 godziny trwającym akcie. Kreację pp. Jaroszewski, Brydzicki i Sochy pełnią ekspresji sceny zbiorowej, stylowa dekoracja p. Krasowskiego oraz uwertura wprowadzająca w. nastroszemu odegraniem Andante z V. symfonii Beethovena dają temu wieczorowi charakter uroczysty pełen głębokiej poezji.

„HABIMA” W BAGATELI. Dzisiaj we środę przedstawienie teatru hebrajskiego „Habimy”, który odgrywa sztukę: „Żyd wieczny tułacz”, „Habima” gościć będzie w Krakowie do soboty włącznie. Odegranie, zostane sztuka „Golem”, „Sen Jakoba”, „Potop”.

TEATR NOWOŚCI. Dziś we środę dwa przedstawienia: o godz. 4 popoł. i o 8 wieczór Szalona Alekcja „Jak trudno być żydem”. W przygotowaniu „Jan Maciej Wściekła” Ignacego Stanisława Witkiewicza.

W niedziele o 10 30 rano przedstawienie dla dzieci i młodzieży. W programie „Nie pogardź swoim stanem”, sztuka W. L. Anczyca, oraz tańce i deklamacje. Dochód na rzecz chorych m. Krakowa.

— 000 —

SPORT

SPROSTOWANIE. Zarząd Ks. „Urania” prosi: je sprostawianie z zawodów między Zwierzchnictwem Ks. „Urania”, pomieszczone w poprzednim numerze „Naprzodu”. Zawodów takich wogóle nie było, wobec czego recenzja powinna być uważana za pomyłkę.

— 000 —

Z Polski

ZNIESIENIE STANU WYJAZKOWEGO WE LWOWIE. W niedziele przed południem województwo ogłosiło zniesienie stanu wyjazdowego. Stało się to na interwencję PPS. Chwilowe zatrzymanie rozporządzenia o przepustkach nocy i wczesnym zamknięciu lokali zostało później też zniesione.

STEFAN ROEHRENSCHEF. Dnia 18 b. m. zmarł w Łarnowie szanowny pedagog i autor cennych dzieł z dziedziny pszczelarstwa p. Stefan Röhrenscheff. Nader ceniony pedagog i dyrektor szkoły całe swe życie poświęcił pracy naukowej, dając podwładnym przykład niestrudzonej pracy na polu oświaty. Jedyny pasiecznik na terenie Małopolski prowadził Zmarły i udoskonalał go prof. Ciesielski pasiecznictwo, biorąc czynny udział w Towarzystwach pszczelniczych, zebraniach naukow. i prowadząc kursa pasiecznictwa. Autor znanego dzieła jedynego w polskim wydawnictwie „12 miedzi w pasiece”. Zmarły był ojcem szefa weterynaryj mag. krakowskiego.

— 000 —

Z zagranicą

POWRÓT AMUNDSENA. W poniedziałek o godzinie 5 rano przybył Amundsen z towarzyszącym na pokładzie łodzi motorowej do Renu.

ULEWY WE WŁOSZECH. Gwałtowne ulewki wywoływały w północnych Włoszech nagle powódź.

WYLEW WOLGI. Wylewy górnej Wolgi uszły: Straty, jakie wylew spowodował, są bardzo znaczne. W jednej tylko gubernii kirostomskiej straty wyniosły przeszło 2 i pół miliona rubli.

PROCES O FAŁSZERSTWO WEGIERSKIE. Na wczorajszej rozprawie przeciw fałszerzom banknotów francuskich świadek br. Sigray zeznał, że Winiścgraez oświadczył dnia 31 grudnia zeszłego roku, że premier Bethlen wiedział o fałszerstwie, lecz wystąpił przeciw niemu. Pomimo to jednak minister spraw wewnętrznych Rakowsky i Nadossy brali udział w fałszerstwie. Świadek br. Pallavicini zeznał, że Winiścgraez powiedział mu w r. 1923, następnie w 1922, że rząd był powiadomiony o fałszerstwie. Pallavicini oświadczył, że nie posiada żadnych bezpośrednich, a nawet pośrednich danych co do tego, że rząd był powiadomiony. Świadek minister Vass zeznał, że br. Bethlen był niezwykle oburzony oraz fałszerzka. Bethlen jeszcze przed odjazdem do Genewy wezwał Nadossę, aby ze wszystkich sił przeciwdziałał rozszerzaniu fałszywych banknotów, o ile wogóle banknoty takie istnieją.

FASZYZM WŁOSKI GNEBI SŁOWENCOW. Posł słowacki Biednaki w dyskusji nad budżetem oświaty w „parlamencie” wskazał emental położenie mniejszości słowackich w szkołach wojskich w Istrii. Biednakiowi ustawicznie przerywały posłowie faszyzyscy, twierdząc, że spełnienie życzeń słowackich co do szkolnictwa jest niemożliwe. Posł Greco zawałował do Biednaki: „Musicie pamiętać, że jesteście narodem pokonanym i że musicie poddać się naszym prawom dobrobrnie lub poddać przynajmniej.”

ZGON OSTATNIEGO SULTANA. Ostatni sultan turecki Mahomet VI zmarł na udar serca w San Remo.

KATASTROFA LOTNICZA W ANGLII. W pobliżu miejscowości Andover spadł samolot wojskowy, przyczynił pilot i obserwator ponieśli śmierć.

OLBRZYMI POŻAR. W mieście Bacau (Rumunia) wybuchł olbrzymi pożar, którego ofiara padła przeważna część miasta. Między innymi najbardziej uciążliwa dzielnica Uca. Około 5000 rodzin jest bez dachu. Zostały spalone również dwa wielkie młyny i fabryki bawełny i jedwabiu. Liczba osób rannych znaczna.

— 000 —

REPERTUAR

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Sroda: „Gra miłości i śmierci”.
Czwartek: „Gra miłości i śmierci”.
Piątek: „Gra miłości i śmierci”.

TEATR BAGATELA

Sroda: „Żyd wieczny tułacz”.
Czwartek: „Golem”.

TEATR NOWOŚCI

Sroda: „Jak trudno być żydem”.

KINOTEATR

Nowości: „Dzikie bestje”, dramat, 9 aktów, „O północy w salonie”, dramat.
Promień: „Taniec złota i neży”, dramat komizny, 8 aktów.
Reduta: „Nocna eskapada”, dramat erotyczny.
Sztuka: „Wiedziom”, dram, z M. Piskord, 10 akt.
Ulecha: „Malżeństwo grobem miłości”, dramat, 9 aktów, „Rozkoszna Irlandka”, komedia.
Wanda: „Dla brylantów i jedwabiu”, dramat, 7 aktów, „Pat i Patachon „Jak policjanci”, farsa, 8 aktów.
Warszawa: „Szalona cyrkówka”, „Carmen”.
UNIWERSYTET LUDOWY IM. A. MICKIEWICZA. W sprawie biletów wstępu do Teatru Słowackiego, członkowie organizacyi robotniczych, mogą się informować codziennie od 6—9 wieczór w Redakcyi „Naprzodu” w ul. Ciołkosza, lub w Bibliotece U. L. Ateja Krakowskiego 16, między 5 a 8 wieczorem.

Związki i zgromadzenia

POSIEDZENIE KOMISJI GOSPODARCZO-FINANSOWEJ RADY ZAWODOWEJ odbędzie się we środę 19 maja o 7 wieczór. Proszeni są o przybycie pp. Plezarski, Materski, Drowski, Suchanek i Nowakowski. Przew. kom. Bartosik.

ZGROMADZENIE KOBIET odbędzie się w Domu robotniczym przy ul. Dunańskiego 5 II p. w czwartek 20 maja o godzinie 7 30 wieczorem.

ORGANIZACJA METALOWCÓW odbędzie posiedzenie Zarządu wraz z zełmami zeulania prywatnych warsztatów dnia 19 bm. o godzinie 6 wieczór. Za Zarząd grupy I: St. Krakowski, sekretarz, M. Plezarski, przew.

BIBLIOTEKA U. L. złożona z 8000 książek treści naukowej i beletrystycznej otwarta codziennie w dn. powszednie od 8—8 wiecz., w niedziele i święta zamknięta. Abonentom miesięczny 1 złoty, kaucja 3 zł. Dla członków U. L. cena abonentu zamknięta do połowy.

Józef Piłsudski kandydatem lewicy na prezydenta

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 18 maja.

Jak się Wasz korespondent dowiadywa, kandydatem całej lewicy na prezydenta Rzeczypospolitej jest marszałek Józef Piłsudski.

Pian przeniesienia Zgromadzenia Narodowego do Krakowa

W kuluarach Sejmu utrzymuje się pogłoska mająca wszelkie cechy prawdopodobieństwa, że p. Rataj jest zwolennikiem zwolnienia Zgromadzenia Narodowego poza Warszawą i poza Poznaniem. Jako ewentualne miejsce obrad Zgromadzenia Narodowego wymieniają Kraków. Podobne opinie wyrażają koła polityczne, zbliżone do p. Rataja.

Warszawski OKK za wyborem marsz. Piłsudskiego prezydentem

„Robotnik” ogłasza uchwałę okręgowego komitetu rob. w Warszawie, która stawia następujące żądania: Wystąpienie marszałka Piłsudskiego z rozbiu rząd Witos'a i usunięcie powołanej praktyki

prezydenta. Nie została jeszcze skończona walka o uzdrowienie życia publicznego w Polsce, musi być usunięty Sejm obecny, główna ostoja i źródło demoralizacji i rozkładu naszych stosunków politycznych. Usunięcie obecnego Sejmu stało się nieodzownym hasłem walki politycznej ludu pracującego. Nie można już więcej ścierpieć zniszczenia Zgromadzenia narodowego, w którego skład wchodził pasjonistów i senatorów. W tych warunkach Zgromadzenie narodowe nie może wzbraniać zadania. Robotnicy warszawscy domagają się przekazania władzy zwierzchniej marszałkowi Piłsudskiemu i rozpisanie wyborów do Sejmu.

Narady p. Rataja z lewicą

P. Rataj porozumiewał się dzisiaj kolejno z przedstawicielami PPS, Wyzwolenia, Klubu pracy i Stronnictwa chłopskiego, prosząc ich o wyrażenie opinii, odnośnie do wyboru prezydenta Rzeczypospolitej.

Konferencja stronnictw lewicowych

Dzisiaj w godzinach popołudniowych rozpoczęły się wspólne narady przedstawicieli wszystkich stronnictw lewicowych.

Knowania poznańskie

Ako Dowbora-Muśnickiego

Z Bydgoszczy otrzymał warszawski „Robotnik” (nr. 135) następującą informację:
Gen. Dowbora-Muśnicki jedź do Poznania i Pomorza, agituje za dyktando własną, sielącą zamię i anarchię.

Z rozkazu gen. Małczewskiego i wojewody Bińskiego w Bydgoszczy zaprowadzono stan wojenny. Aresztowano dowódcę garnizonu generała Thomę wraz z jego szefem sztabu, majorem Berlingiem na okazanie sympatii Piłsudskiemu, wy-

wiesione ich do twierdzy Toruń.

W Bydgoszczy na miejsce gen. Thomy mianowano gen. Kidowickiego, który rozbił 62 pp. przyznany Piłsudskiemu i aresztował go w koszarach. Lotników i 16 pp. otoczono artylerją. Na wieść o powyższym w sobotę odbyła się ogromna demonstracja ludności z okrzykami „Niech żyje Piłsudski”. Żądamy zwolnienia gen. Thomy i przywrócenia go garnizonowi.

działalność ich nie ograniczają się tylko do stłumienia ewentualnego powstania komunistycznego. Celem prawicy było usunięcie konstytucyjnej parlamentarnej i obecnego mężów stanu. Organizacje te zmierzały nie do puczu, lecz do ustawienia niepokojenia opinii publicznej i zmuszenia prezydenta republiki do oddania władzy wykonawczej na mocy artykułu 48 konstytucji w ręce wojskowej. Przeciw tej tezie, awansując, oświadczył premier, że taka akcja prawicy nie ma nic wspólnego. W dalszym ciągu Braun oświadczył, że reforma przeprowadzona nie wydobyla na światło dzienne całego materiału, ponieważ policja nie wolno przesuwała domów wysokich osobistości, które mają pewne przywileje, ani posłów wiejskich w wiejskich. Premier skończył oświadczeniem, że z całą energią będzie zwalczał wszelkie dążenia do zamachu stanu.

SOCJALISCI PRANCUSCY PRZECIW UDZIAŁOWI W RZĄDZIE

Paryż, 18 maja (PAT). Kongres federacji socjalistycznej (dokumentu) Sekwany przyjął 2200 głosami przeciwko 836 rezolucję, stwierdzając konieczność zaprzestania partii socjalistycznej niezależności klasowej oraz odpowiedzialności za przeciwko udziałowi w rządzie. Rezolucja dopuszcza jedynie poparcie przez socjalistów takiego rządu, który jest skłonny dokonać ścisłych reform. Kongres przyjął ponadto 3180 głosami przeciw 235 rezolucję, wypowiedział się za systemem proporcjonalnej reprezentacji w wyborach do ciała ustawodawczego.

OMAL NIE OLIERZYMA KATASTROFA OKRETOWA

Londyn, 18 maja. (PT) Parowiec pasażerski „Kathonia” w drodze z Nowego Jorku do Lęborku zderzył się w nagle z górą lodową bez odcienienia znaczących szkół. Gdyby góra lodowa była zwrotną bakiem do kierunku jazdy okrętu, który widzi 400 pasażerów, wówczas admiernie okretowych powiększyłaby się katastrofa okrętu „Titanic”.

WALKI W MOKROKU

Paryż, 18 maja (PAT). „Matin” donosi z Rabatu, że z powodu posuwania się wojsk francuskich i hiszpańskich Rifieni ewakuowali Targist. Pozycja zdobyta na północ od dolnej Uegry, świadczą o posunięciu się wojsk francusko-hiszpańskich w ciągu ostatnich dni z górą o 20 km.

Pez, 18 maja (PAT). Na całym froncie panuje naogół spokój. Rifieni przygotowały środki obrony w górzyskich okolicach. Wojsk francuskie w przednich większych operacji wojennych organizację zdobyte pozycje.

Likwidacja strajku generalnego w Anglii

Strajk górników trwa dalej

Londyn, 18 maja. (PAT) W całej Anglii podjęto prace. Dzielnicy londyńskie wyszły wczoraj po południu poraz pierwszy od dnia wybuchu strajku w swej zwykłej szacie. Normalne ranne wydania ukazały się jedynie na prowincji.

Londyn, 18 maja. (PAT) Położenie w przemyśle górniczym oczekuje szybkiego i nowego rozstrzygnięcia. Delegaci obu stron przedłożyli już na szczeblach odbitych w poszczególnych okręgach wedkowych propozycje w sprawie porozumienia wysuniętego przez premiera Baldwin'a. Nawczając rządowym odbyto dyskusję. We czwartek

b. tyc. odbędzie się w Londynie konferencja przedstawicieli górników. W międzyczasie przedstawiciele eksterywnie omawiają z przemierem ich w tym przedstawicielami sposób wprowadzenia w życie projektu porozumienia wysuniętego przez rząd.

ILE KOSZTOWAŁ STRAJK?

Londyn, 18 maja (PAT). Związek zawodowy, który brał udział w strajku powszechnym, oświadcza, że wydał połowę swoich kapitałów, a mianowicie ok. 8 miliony funtów.

nie Paul-Boncourowi, który jednokrotnie odmówił, ponieważ Francja jest zbyt zaangażowana w sprawy stanowiących przedmiot konferencji. Przedwzięciem wybrano delegata Holandii Londona, wiceprzewodniczącymi delegatów Hiszpanii i Urugwaju.

BRAZYLIA GROZI WYSTĄPIENIEM Z LIGI NARODÓW

Rio de Janeiro, 18 maja (PAT). W lasprowanym artykule grozi dziennik „Globo” wystąpieniem Brazylii z Ligi Narodów, jeżeli uchwali komisja rewizyjnej w sprawie miejsc w Radzie Ligi narodów będzie wykonana przez Ligę narodów. Zaproponowane rozwiązanie jest dla Brazylii ale do przyszłości i uważane jest tylko za napiętk, którym europejski imperializm chce opłacić opinię amerykańską.

SZCZEGÓŁY SPISKU PRAWICOWEGO W NIEMCZECH

Berlin, 18 maja (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu sejmu pruskiego zabrał głos premier Braun w sprawie spisku partii prawicowych, dążących do przewrotu monarchistycznego. Mowę jego przerywała brawa burzliwymi okrzykami i protestami z powodu jego zarzadzania przeciwko organizacjom prawicowym. Premier powiedział między innymi: Chodzi o to, że rzeczy podobne jak w roku 1920 i policja musi bacznie to zrobić obserwować. Jeśli by nawet chodziło o działalność fantastów, to i fatalni mogą spowodować wiele nieszczęść. Prawica dlatego tylko mówi o dyktatorze lewicy, aby zamaskować dążenia własne do dyktatury. W ostatnim tygodniu mało się mówiło o tem, że stolmy w przededniu rozstrzygnięcia walki, że organizacje prawicowe muszą być przegłosowane na dany znak do interwencji, przyciem-

TELEGRAMY

ZMIANY NA STANOWISKACH WOJEWÓDÓW

Warszawa, 18 maja. (Tel. w. „Naprz.”) W najbliższych dniach wyjechał do Łodzi komisja kontrolująca, z p. Twardo generalnym inspektorem administracji i ministrem spraw wewnętrznych. Zmiana działalnoci b. wojewody Darowskiego. Obsadzenie stanowiska wojewody kódzkiego nastąpi po ukonczeniu badań wspomnianej komisji. Poza tem zostaną usunięci: wojewoda lubelski Moskaiewicz, lubk Dębicki i nowogrodzki gen. Januszajtis.

UZNIANIE DLA DELEGATA POLSKIEGO

Gewa, 18 maja (PAT). Oświadczenie lorda Roberta Cecil'a o stanowisku delegata polskiego brzmi jak następuje: Sądze, że komisja ma dużą wdzięczność dla naszego polskiego kolegi za jego porozumiewawcze stanowisko. Jakże wielokrotnie żałuję podczas rozpraw komisji, jeśli wolno mi tak powiedzieć, było to umiarkowanie stanowisko prawdziwego męża stanu. Jestem zupełnie pewny, że on nie ma tem stracił i że również nie stracił na tem jego kraj. Członkowie komisji, jestem tego zupełnie pewien, zachowują głęboką w pamięci zachowanie się delegata polskiego podczas całej dyskusji, w której wykazał on prawdziwego ducha Ligi Narodów, tego ducha, który zawsze za bezpieczeństwa najlepiej dobro i interesy członków Ligi narodów.

KONFERENCJA ROZBROJENIOWA

Gewa, 18 maja. (PAT) Dańs rano otworzyła została międzynarodowa konferencja rozbrojeniowa. Bora w niej udział delegaci 20 krajów. Przedwzięciem konferencji zaproponował jednomyślnie

Echa przewrotu

FRANCUSKIE ŻYCZENIA CO DO POLSK

Korespondent paryski angielskiego „Kwiera” Warszawskiego” podaje różne głosy prasy paryskiej z daty 15 i 16 maja.

Pod datą 16 bm. donosi:

„Ostatnie wiadomości z Warszawy przyczytny się do uspokojenia opinii na Zachodzie. „Matin” natrafiał na jej ogólny maszyni spokojności francuskiego, mówiąc, że Francuzi dowiedzieli się wczoraj z wiadomościem zadowolonym, że niebezpieczeństwo wojny cywilnej w Polsce więcej nie istnieje”.
O dzień wcześniej „Temps” rozdził się na dyktaturę Piłsudskiego w Polsce:

„Temps” — donosi, dw korespondent — podkreśla, że Polska potrzebuje siłnej władzy. Za taką władzę uważa Piłsudskiego, w którego programie widzi zarodek rządu dyktatorskiego.”

Przebieg gospodarczy

Z TARGU WITKOWEGO W KRAKOWIE
Na wtorowym targu płacno: mleko niezbierane 1 litr 35—40 gr, zbierane 1 litr 25—30 gr, kwaśne 1 litr 25—30 gr, śmietana słodka 1 kg. 130—140 gr, kawaśna 1 kg. 460—5 zł, ser 1 kg. 130—140 zł, jaja (kopa) 750—820 zł, szklarka 13—14 gr, kury (szuka) 4—7 zł, kurczeka (para) 3—6 zł, kaczk (żywa) młode 3—4 zł, gęsi młode 5—8 zł, indyki 20—25 zł, indyki 14—16 zł; ziemniaki 100 kg. 7—8 zł, buraki 1 kg. 95—100 gr, marchew 1 kg. 45—55 gr, cebula 1 kg. 95—100 gr, ziemniaki 1 kg. 220—240 zł, kapusta kiszona 1 kg. 25—30 gr, pietruszka 1 kg. 120—150 zł, kalarepa nowa 1 kg. 150—2 zł, karpiele (szuka) 25—30 gr, szpinak 1 kg. 70—80 gr, sałata (szuka) 20—30 gr, szparagi 1 kg. 250—3 zł, chrzan 1 kg. 130—140 zł; jabłka krajowe 1 kg. 160—2 zł.

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 18 maja (PAT). Dolarzy 10,50, 10,52 i pól, 10,44 i pól.

MEBLE

naraty o 30% taniej

Sypialnie w wielkim wyborze, wszelkie meble tapicerowane. — Okazyjne jadalnie do sprzedania. 423

S. FRISCH
Kraków, Sielarska 13

Wózki „Brenabor”
na raty 163

J. WETSTEIN
Kraków, Mały Rynek 1.4

Najnowsze
modele

Chevronne czółenka
„Moliere” o franc. obc.
z klamką w cielistym
kolorze
ostatnia
nowość

Chevronne pantofelki
„beige” o franc. obc.
najnowszy
fason!

obuwia
Del-Ha

Chevronne czółenka bez
z klamką o franc.
obc. bardzo
gustowne!

Chevronne czółenka
„beige” z klamką
o franc. obcasach
bardzo elegancja!

44⁵⁰

na Zielone Świąta
ceny znacznie niższe

Komunikat.

Światowej sławy psycho-
genetolog opowiada Ci, kim jesteś,
kim być możesz? — Niedość,
charakter pisma awd, lub sa-
interesowanie osoby, zakomu-
nikacji: imię, rok, miłość, uro-
dzenia. Otrzymasz szczegóło-
wą analizę charakteru. Okre-
ślenie zalet, wad, zdolności,
przewidywanie. Analizę wysła-
ję po otrzymaniu 8 złotych
(można znaczkami pocztowa-
mi). Osobiste przyjmuje od 12-7.
Przekazywać należy. Okre-
ślenie kwalifikacji, wybitnej-
szych osób. Oddać. Warzawa,
Psycho-Genetolog Dr. J. Heller-
Sokolnik, Piekna 22-25.

PIENIĄŻEK ANTONI uniwersalna
stratona logityczną 141,
wydawiana przez Okręgową
Komendę Policji Państwowej
Kraków.

2006 PIOTR, urodzony w roku
1892, w Selesławicach, pow.
Kraków, należała zachowa-
jąc kartę zwolnienia od wojs-
ka, wydaną z 6 pułku arty-
lerji polnej w Krakowie.

KAPELUSZE
męskie krajowe i zagraniczne

ANTONI JAROSZ
Kraków, Sławkowska 24
(dom emerytów)

przerabia kapelusze męskie
i damskie do najmodniejszych
fasonów.

Nowy rozkład jazdy ważny od 15 maja 1926 r.

Odjazd z Krakowa do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.
Piotrowice	P 0 10	8 17	7 30	8 30	9 27	7 12	P 4 13	11 55	12 45				
Bielska	4 55	10 21	11 25	11 46	11 20	11 20	22 20	19 28	23 00				
Cielistyna	8 40	12 52	14 50	15 23	16 13	16 13	22 05	18 24	22 05				
Zywiec	17 50	20 52	17 53	19 00	19 24	19 24	P 22 02	18 50	7 35				
Wiednia	21 10	0 27	22 06	22 30				6 15					
P 0 30	P 1 15	2 50		P 8 35	7 28	11 50							
2 15	9 10	9 30		22 13	19 35	18 23							
2 30	10 31			22 13									
2 10 05	11 06	13 31											
2 13 30	14 38	16 15											
P 14 10	14 57	16 15											
16 20	17 35												
P 17 30	18 15	P 10 14	P 4 15										
2 19 05	20 13	P 21 40	P 4 15	5 35	4 40	6 47							
2 19 30	20 30	22 21	P 4 15										
P 19 55	20 40	P 21 40	P 6 30	7 57	7 28	11 50							
21 40	22 45	0 08											
22 55	0 48	2 50											
P 23 20	23 55	0 08	P 6 30										
P 2 20	P 3 27	0 35	P 4 54	8 20	P 9 07	13 40							
P 2 50	P 4 12	14 10	9 05	P 13 35	15 50	18 40							
P 4 20	P 4 48	14 01	11 46	18 05									
Tarnowa	7 40	9 44											
Rzeszowa	11 10	13 09											
Lwowa	11 40	18 45	20 45	16 11	21 30	19 23							
Krynicy	P 12 45	P 13 36	20 45	18 15	P 18 40								
Bolesławowa	15 30	17 22		19 32									
Zagórze	20 02	22 03	2 45	0 47	6 05	6 50							
20 50	22 42												
22 30	0 20												
	1 28	7 35											

Odjazd z Krakowa do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.	Przyjazd do	Godz.
Suche	P 2:35	P 7:28	S 5:48	7:28					
Rabki	P 8:05	P 12:40	S 11:08	11:13					
Zakopanego	3:50	15:43	13:20	11:13					
Nowego Sącza	18:10	20:20	S 28:42	16:25	16:25				
	19:10		2:01	4:06					
	22:35	6:20							

Do Krakowa przyjeżdżają

Za stacji:

Piotrowice 9 08, 10 37, 16 15, 19 00, 22 45, P 1 48.

Bielska 7 20

Katowice 5 54, 8 25, P 4 45, P 12 35, 16 05, 20 25, 22 00,

P 23 10, P 2 05.

Warszawa P 2 08, 5 05, PS 6 10, 8 15, 16 42.

Lwów P 0 20, 8 27, 6 38, 7 30, 9 00, 13 40, P 15 02, P 17 05,

17 22, P 23 00, PS 23 47, 18 35, 20 45.

Krynicy 8 27, 16 52, P 23 00.

Za stacji:

Zakopanego 5 35, 15 02, 20 15, S 22 35, S 28 59.

Rabki 6 50, 16 02, S 20 36, 22 59.

Wieliczki 7 10, 12 10, 18 25.

Głównicza via Świątowa 7 37, 19 28.

Niepołomie 6 10, 16 35.

Kocmyrzowa 6 25, 12 25, 18 67.

Tarnowa P 0 10, 5 26, 6 38, 7 30, 9 00, 13 40, 15 52, P 17 05,

17 22, 18 35, 20 45, P 23 00, PS 23 47.

Z Dworcowi Krakowski, P pospieszny, S zwykły od 15 VI—15 IX, S tylko w soboty, * w dniach roboczych do Świątyni.

Na raty!
Na raty!

FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONIE

obrym wybór od najlepszych

HELENA SMOLARSKA

Kraków, ul. Szewska L. 9, i. p.

!Reklama dźwignia handlu!